

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXIV. évfolyam 20. szám. 2013. október 15.

Ára 0,80 lej

Életképes a szamosfalvi gyülekezet: a százéves templomát is felújította

Hitvallásból fakadó hitvallás

ApCsel 8,37

A reformáció hónapjában külön hangsúlyt kapnak hitvallásaink, hiszen maga a reformáció hitvallás volt. Hitvallás arról, hogy mindenben Istennek kell engedelmeskedni.

Hitvallásaink mindig szükségből és céllal íródtak. Szükségből, mert a hitre jutott ember számára fontos, hogy megvallja: kiben hisz, s ugyanakkor erőt merítsen, amikor hite miatt támadások érik. Céllal, mert a hitben élő egyén és közösség szeretné, hogy a hit által kapott áldás és boldogság eljusson másokhoz is.

Hitvallásaink a Szentírás tanítására épülnek és mintegy el is igazítanak, térkép gyanánt szolgálnak a biblia csodálatos világában. Arról is tanúskodnak, hogy a hit nem magánügy, még akkor is, ha személyesen valljuk meg. A Bibliában gyakran találkozunk azzal, hogy emberek megvallják hitüket, s ennek következményeként mások is hitre jutnak. Az ApCsel 8,37-ben is rövid hitvallást olvasunk, mely a hitvalló

egyén hovatarozását és hitre jutásának eredményét tárja elénk.

A szerezsen komornyik hitre jutása a csodálatos isteni gondviselés eredménye, ahol minden történetben szereplő embernek megvan a helye és feladata. Nem tudjuk, a szerezsen komornyik kitől hallott először Istenről, viszont azt tudjuk, hogy azért járt Jeruzsálemben, hogy imádjaa Istent. Isten pedig munkálkodik benne, ő olvassa Ézsaiás prófétát, s közben Fülöp apostol kapja azt a feladatot, hogy az Úr Jézus Krisztusról beszéljen neki.

Fülöp apostol igehirdetése bizonyágtétel, hitvallástétel volt. Úgy hirdette Jézust, mint aki személyesen ismerte és személyes kapcsolata van Vele. Mert az igazi, képmutatás nélküli hitvallás mindig arról szól, hogy: Isten Fia a világ kezdetétől fogva a világ végezetéig az egész emberi nemzetségből Szentlelke és Igéje által magának az igaz hitben megegyező, örök életre elválasztott sereget gyűjt, azt oltalmazza és megtartja (HK 54).

Szép Eduárd

(Folytatása a 3. oldalon)

Befogadó, nyitott közösség kell, nem kávézó hajlék

Felújították a százéves szamosfalvi templomot

A Kolozsvárhoz tartozó szamosfalvi gyülekezet csupán alig 600 tagot számlál, a hozzá tartozó Kölesfölddel és Szoporról is csupán 800 lelkes. Húsz évvel ezelőtt az akkor 36 hívet számláló Szopor nagy erőfeszítések árán magának kicsiny templomát építette. Akkor egyesek kétségbe vonták a templomépítés értelmét, mondván, hogy a kis közösség idővel úgyis eltűnik.

– Ma Szoporon 40 hívünk van – mondja Péntek Márton lelkipásztor. – S nemrég két-három család is jelezte, hogy nyugdíjba vonulásuk után Szoporra fognak költözni.

A közelmúltban a szamosfalviakon volt a sor, hogy megújítsák templomukat. A munkálatokhoz már néhány éve hozzákezdtek. – Még a gazdasági válság előtt sikerült az egyház egyik távolabb fekvő parcelláját kiváló áron eladni. Az sokat segített minket. Ma már a felét sem kapnánk az akkori összegnek – meséli Péntek Márton. – Megvásároltuk az anyagokat, és sok közmunkával, a hívek adományaival lassan sikerült mindent megjavítani, felépíteni.

A templomot kívül-belül fel kellett újítani, a tetőt kibontani, a gerendákat kicserélni, újrafedni – meséli az egyik presbíter, aki látja, hogy többedmagammal nézegetjük a templomot. – Az egész udvart rendbe tettük, s még erre is volt gondunk – mutat a gyönyörű kovácsoltvas kerítésre, amely több mint száz méteren keresztül futja körbe a szép, jó ízléssel kialakított virágos udvart.

– Az elmúlt időszakban nemcsak a templomunkat javítottuk, hanem az egyház temetőjében is építettünk – pontosítja a lelkipásztor. – Kolozsváron csupán a mi egyházközösségünknek van külön temetője, ott egy kis kápolnát készítettünk. Itt az udvaron pedig – a parókia mögött – melléképületeket bontottunk le, s kialakítottuk ezt a kis fedett területet, amely számos rendezvény megtartására alkalmas. Most éppen a szeretetvendégség helyszínéül szolgál – mutat körbe Péntek Márton.

– A helységben az első templom 1530-ban épült, amelyet két évszázadig a reformátusok használtak, a második 1788-ban készült el, ezt azonban a 19. században lebontották, mert

Somogyi Botond

(Folytatása a 3. oldalon)

Barangolások bibliai tájakon

Róma (II.)

Róma, mint a birodalom fővárosa, a maga tarka lakosságával Pál célpontja lesz, és forró vágy támad szívében, hogy ott is hirdesse az evangéliumot. Jézus egy döntő pillanatban el is mondja Pálnak, hogy ez teljesülni fog. Letartóztatják, a Nagy Tanács elé viszik, ahol az apostol azt mondja: a halottak feltámadásában való hite miatt vádolják. Ekkor nagy veszekeedés támad a farizeusok és szaduceusok között, mivel az utóbbiak nem hittek a halottak feltámadásában. Ám Isten angyala bátorítja Pált és elmondja: hitéről Rómában is bizonyosságot tehet majd. Ez nyilván történelem, de ott a kérdés: a mi szívében ég-e a vágy, hogy az evangéliumot minél többen megismerjék, visszükk-e mi azt, azoknak, akik között élünk és forgolódunk?

Pál a császárra apellál, ezért Rómába kell mennie. Kalandos hajút végén, hatalmas vihar és hajótörés után jut el oda. Több megállás és testvérekkel való találkozás után megpillantja Rómát. A birodalom fővárosában a keresztyének egy csoportja elbeszélget vele, s az apostol a császár előtt való megállásra bátorítja. Feltűnő az a melegség, szívéllyesség, amivel üdvözlik egymást, jóllehet eddig még soha nem találkoztak. Pedig ez mindig így kellene legyen. Hisz akik Jézust Megváltójuknak és Istent Atyjuknak vallják, azok egymásnak testvérei.

A Rómába vezető úton Pál a hajón olyan tiszteletet szerzett a római katonatisztek körében, hogy fogolyként is különös bánásmódban részesül. Nem kell rögtön börtönbe vonulnia,

hogy aztán rácsok mögött a császár előtti megjelenést várja.

Két évet tölt el egy bérelt szálláson, ahol fogadhatja mindazokat, akik vele találkozni, beszélgetni szeretnének. Így az ő lakása az evangélium terjedésének gyűjtőpontja lesz, ahol sok ember jut hitre.

Római fogsága idején Pál apostolt többen felkeresték. Ilyen volt Onesiforus, aki éveken át hűséggel szolgált Pálnak. Efézusban és Rómában is felkereste, s látogatása az apostol számára nagy felüdülés volt. Ne feledkezzünk el mi sem azokról a testvéreinkről, akik bajban, szükségben, betegségben, egyedüllétben vannak. Látogassuk meg, erősítsük, bátorítsuk őket. Azokat pedig, akiket nem tudunk meglátogatni, például a sok keresztyént, akik hitük miatt most is börtönökbe vannak zárva, imádkozunk értük. Nekik nagy segítség, ha tudják, hogy nem felejtették el őket s értük imádkoznak. Az idősebbek közülünk még tudják, milyen jó volt tudni azt, hogy a nyugati, illetve szabadságban élő testvéreink a kommunizmus ideje alatt gondoltak ránk, s ahogy lehetett, látogattak minket, segítettek rajtunk. Épp ezért hitükért most is rettenetes módon szenvedő testvéreinkről mi se feledkezzünk meg. S ne csak értük imádkozunk, hanem azért is, hogy az ilyen istenellenes, vad rendszerek megszűnjenek, az evangélium pedig a világban szabadon terjedhessen.

Mi azért lehetünk hálásak, hogy Pál olyan levelet írt Rómába, ami gazdag teológiai tartalommal bír. Amiben részletesen leírja azt, amit ő hisz és tanít. Ezt azért tartja fontosnak, mert a gyülekezettel még nem találkozott, s így a levélben keresztül megismerhetik egymást. Már az első soraiban fontos dolgokat mond el: az evangélium olyan kincs, amit nem kell szégyellni, amiben olyan erő van, ami meg tudja tartani az embereket. Az evangélium nem szünteti meg az emberségünket, hanem általa sokkal inkább kiteljesedik. Az embernek nem kell különös dolgokat végrehajtani, nincs szükség emberi teljesítményekre, csak hinni kell abban, amit Isten a golgotai kereszten már elvégzett értünk.

Ezekben a napokban minden gyülekezetünkben meg fogunk emlékezni a reformációról. Tudjuk, Luther évekig gyötrődött, kínozza magát, mert úgy gondolta, hogy Isten kegyelmét ki kell érdemelnie. Kolostorba vonult, mindenről lemondott, de lelke nem talált nyugalmat. Ám ekkor felragyogott előtte a Római levél üzenete: az ember hit által megigazulhat

Bibliaolvasó kalauz

November

1.	P	Jn 11,28–44	2Krón 33
2.	Szo	Jn 11,45–57	2Krón 34
3.	V	Jn 12,1–11	2Krón 35
4.	H	Jn 12,12–19	2Krón 36
5.	K	Jn 12,20–36	Zsolt 107
6.	Sze	Jn 12,37–50	Zsolt 108
7.	Cs	Jn 13,1–20	Zsolt 109
8.	P	Jn 13,21–30	Zsolt 110
9.	Szo	Jn 13,31–38	Zsolt 111
10.	V	Jn 14,1–11	Zsolt 112
11.	H	Jn 14,12–31	Zsolt 113
12.	K	Jn 15,1–8	Zsolt 114
13.	Sze	Jn 15,9–17	Zsolt 115
14.	Cs	Jn 15,18–27	Zsolt 116
15.	P	Jn 16,1–15	Zsolt 117
16.	Szo	Jn 16,16–33	Zsolt 118
17.	V	Jn 17,1–19	Zsolt 119,1–64
18.	H	Jn 17,20–26	Zsolt 119,65–112
19.	K	Jn 18,1–11	Zsolt 119,113–176
20.	Sze	Jn 18,12–27	Zsolt 120
21.	Cs	Jn 18,28–40	Zsolt 121
22.	P	Jn 19,1–15	Zsolt 122
23.	Szo	Jn 19,16–27	Zsolt 123
24.	V	Jn 19,28–42	Zsolt 124
25.	H	Jn 20,1–10	Zsolt 125
26.	K	Jn 20,11–18	Zsolt 126
27.	Sze	Jn 20,19–31	Zsolt 127
28.	Cs	Jn 21,1–14	Zsolt 128
29.	P	Jn 21,15–25	Zsolt 129
30.	Szo	Jak 1,1–18	Zsolt 130

Isten előtt, s ez az ő életét gyökeresen megváltoztatja. A középkori ember állandó félelemben, nyugtalanságban élt, mert az egyház azt tanította, hogy Isten nagyon magasra tette a mércét, s ezt csak néhány rendkívüli ember tudja elérni, legfeljebb a szentek, akik mindenről lemondtak, éjjel-nappal imádkoztak, böjtöltek. Az emberek rettegetek a haláltól, ítélettől, mert teljes bizonytalanságban voltak üdvösségük felől. Ekkor jött a reformáció, ami a hitből való megigazulást, az üdvösségre való kiválasztást, s az abban való bizonyosságot hirdette. S hirdette azt is, hogy a megigazulás nyomában jön a megszentelődés, jönnek a hitből való cselekedetek, s az Istent dicsőítő élet.

Adjunk így hálát Pál Római leveléért, s hogy ezt a reformátorok tanításán át Isten újta felragyogtatta egyháza előtt. Pillanatig se kételkedjünk elhivatásunkban, küldetésünkben, s igyekezzünk arra, hogy ahogy a káténk mondja: egész életünkkel dicsőítsük és magasztaljuk Őt.

Olvasandó igék: ApCsel 22,27, 23,11, 28,14.16.30; Róm 1,15–16; 2Tim 1,16–17.

Lőrincz István

Kik a gazdagok?

A jól kereső apa úgy döntött, elviszi vidékre 7 éves kisfiát a céllal, hogy megmutassa neki, szegény emberek is vannak, és hogy a gyermek meglássa a dolgok értékét, és felfogja azt, milyen szerencsés családban él.

Egyszerű falusi család házában szálltak meg, ahol egy napot töltöttek. Amikor a vidéki út végén tartottak, az apa megkérdezte fiát.

– Nos, mit gondolsz erről az útról?

– Nagyon jó volt, apa!

– Láttad, hogy némelyek milyen szükségben és szegénységben élnek?

– Igen.

– És mit láttál meg mindebből?

– Azt, apa, hogy nekünk egy kutyánk van, nekik négy. Nekünk egy medencénk van otthon, ők egy tó partján laknak. A mi kertünket lámpák őröztik el fénnel, az övékére pedig csillagok világítanak. A mi udvarunk a kerítésig tart, az övéké addig, amíg a szem ellát. És végül láttam, hogy nekik van idejük beszélgetni egymással, és boldog családként élnek. Te és anyu viszont egész nap dolgoztok, és alig látlak titeket.

Az apa csak fogta a kormányt, vezetett csöndben, mire a kisfiú hozzátette:

– Köszönöm apa, hogy megmutattad, milyen gazdagok is lehetnénk.

Befogadó, nyitott közösség kell, nem kávézó hajlék

(Folytatás az 1. oldalról)

kicsinek bizonyult. A jelenlegi templomot a 20. század elején álmodták meg, az építkezés 1913-ban fejeződött be, még azon őszön avatta fel Kenessey Béla püspök. Száz évvel később pedig újra templomszentelési istentiszteletre került sor: szeptember 22-én az egyházközség tagjai, valamint a meghívott vendégek ünnepélyes keretek között adtak hálát a felújított hajlékért Istennek. Az eseményen József 20,16 alapján **Kató Béla** püspök hirdetett igét.

– Ma olyan világban élünk, amikor száz-
ezrek és milliók hagyják el szülőföldjüket a gazdasági nehézségek, kizsákmányolás vagy éppen háború miatt – mondta Kató Béla. – Az ige rámutat arra, hogy évezredekkel ezelőtt Isten menedékvárosokat jelölt ki Kánaán földjén azoknak, akik a vérbosszú elől menekültek. Sajnos ma is sokszor az adok-kapok törvénye szerint élünk, s nekünk is szükségünk van menedékekre. Templomokra van szükségünk, ahova elhozhatjuk gondjainkat, bánatainkat, de örömeinket is. Meg kell azonban vizsgálnunk magunkat, hogy a templom menedék szerepét

valóban betölti-e. Elérhető közelségben van-e a gyülekezeti tagok számára az egyház, a lelkipásztor vagy a presbitérium? – tette fel a kérdést a püspök.

– Az ókori menedékvárosoknak messziről kellett látszaniuk, jó úthálózattal kellett rendelkezniük, befogadóknak kellett lenniük. A mi egyházunk is hasonló kell hogy legyen – fogalmazott az igehirdető. – Széles utakat kell építenünk, hogy mindenkinek, akinek szüksége van rá, az egyházhoz találjon. Látszanunk kell, azaz a társadalmi élet minden területén jelen kell lennünk, meg kell mutatnunk magunkat, és meg kell fogalmaznunk a keresztyén értékeket. Ugyanakkor befogadó közösségeké kell válnunk. Nyu-

gaton sajnos már a templomokat bontják: egyes épületekben kávézókat alakítanak ki. Nekünk itt Erdélyben meg kell nyitnunk kapuinkat azok előtt, akik magányosak, akik szeretetre és bűnbocsánatra vágnak, akik Isten Igéjét akarják hallgatni – hangsúlyozta Kató Béla.

Igehirdetést követően az egybegyűlteket az egyházmegye nevében **Tóth Árpád** főjegyző, Péntek Márton helybéli lelkipásztor, valamint az ortodox és a görög katolikus egyház képviselője köszöntötte. Megható szavakkal szolt az ünneplőkhöz a gyülekezetben immár 20 éve szolgálatot teljesítő **Vajas János** főgondnok, aki elmondta: a nagy munkát sok adománnyal, valamint a hívek önfeláldozó munkájával sikerült elvégezni.

Az ünnepséget a kórus szolgálata, a fiatalok zenés műsora (közreműködött **Gyenge Balázs** hegedűn és **Geréd István** orgonán), **Vajas Zsófia** és **Schwartz Tamás** gyerekek, valamint **László Dezső** törökvágási presbiter szavallata színesítette. Istentisztelet végén leleplezték a templom belső falára helyezett emléktáblát, amelyen a templomban az elmúlt száz évben szolgálatot teljesítő lelkipásztorok és gondnokok nevei olvashatók.

Péntek Márton lelkipásztor szerint a gyülekezet sokat dolgozott

Hitvallásból fakadó hitvallás

(Folytatás az 1. oldalról)

Amennyiben a fentiek reánk nézve igazak, akkor kétféleképpen vallhatjuk meg hitünket, bizonyosságot tehetünk arról, hogy „Jézus Krisztus tulajdona vagyok”. Vallást tehetünk a beszédünkkel és a cselekedeteinkkel, arra vigyázva, hogy a kettő legyen összhangban egymással. Az őszinte hitvallás, az Istenre figyelő életvitel gyümölcse, mert a hitvallásból hitvallás fakad. Ahol őszintén, szívből beszélnek Jézusról, ott élő hitre jutnak azok, akik ugyanúgy őszintén hallgatják.

Fülöp őszintén hirdeti Jézust, a szerezsen komornyik vágyakozó és nyitott szívvel hallgatja,

és megtörténik a csoda: a hitvallásból hitvallás fakad. A mai, anyagiakra és testiekre összpontosító világban sajnos a hit megvallása nagyrészt a templomok, imaházak falai közé került és egy-egy ünnepi kerethez van kötve. Pedig a hitvallástétel a gyakorlati, mindennapi élet része kellene hogy legyen. Azt is tapasztaljuk, hogy bizonyos szegényérzettel beszélünk keresztyénségünkről, hitünkről. Mindez annak az eredménye, amit Karl Barth így fogalmaz meg: „a keresztyén embert ostromolja a világ...”

A mai világban nagy szükség van arra, hogy Jézusról, mint személyes Megváltónkról őszinte szívvel beszéljünk. A szerezsen komornyik megfogalmazza a saját egyszerű hitvallását: „Hiszem, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia.” És örömmel folytatta útját... A szívből jövő, életet meghatározó, egyszerű hitvallás örömet hord

magában, hiszen a hitben élő ember számára mindennél nagyobb örömet jelent az a tudat, hogy nem önmagáé, hanem Megváltójának a tulajdona.

Életünk útján tovább mehetünk hittel, vallást téve arról, hogy olyan Urunk van, aki ezt az egész világmindenséget fenntartja és igazgatja. Tovább mehetünk örömmel, tudva azt, hogy noha a mi Megváltónk a mennyben van, Igéje és Szentlelke által soha sincs távol tőlünk.

A Heidelbergi Káté 450. évfordulóján – reformációra készülve – imádkozzunk azért, hogy írott hitvallásaink gondolatainkban és cselekedeteinkben megleveledjenek. Hogy hitvallásunkból hitvallás fakadjon családjainkban, gyülekezeteinkben és egyházunkban.

Kálvin „Őszikéi”, októberi levelei

Reformátorunk korában nem volt ünnep a reformáció napja, erre nem volt idejük és érkezőjük a hitújítóknak, mert a reformátoroknak Európa-szerte „csinálniuk kellett” a hitújítást. Tűzben égtek, világítottak, nem ünnepeltek. Csak 150 év múltával, II. János György száz választófejedelem tette ünnepé október 31-ét, 1667-ben. Nálunk is több mint 150 éve tartja protestáns népünk a reformáció ünnepét. De milyen gondolatok foglalkoztatták Kálvint októberben, a későbbi reformációi ünnepek tájékán? Hallatlanul izgalmas levelezésének fennmaradt anyagában végigtekinteni „őszikéin”, októberi levelein. 24 év októberi leveleiből bontsunk fel néhányat, s ezzel is tegyük emlékezetesebbé ünnepünket.

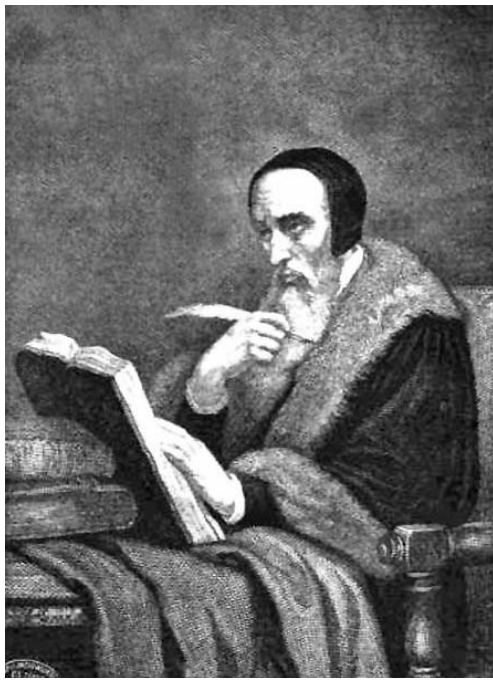
Az egyházfegyelmezés kérdésével foglalkozott halála előtt két évvel, 1562. október 27-én a Heidelbergi Káté egyik szerzőjéhez, Olevianus Gáspárhoz írt levelében. Azt tanácsolja reformátorunk, hogy a fegyelmezést bizza arra a testületre, amelyiknek legyen két tagja a városi tanácsból, két tagja a heidelbergi egyetemről, s négy tagja a gyülekezetből. Őva inti egykori tanítványát, kerülje a vitát a jogászokkal, „mert ezek olyan emberfajták, akik Krisztus egyháza ellen dolgoznak, mivel azt gondolják, ha erős az egyház hatalma” elvesztik nagyságukat.

A lutheránusokhoz való viszonyról még ezen a napon levelet ír a frankfurti francia gyülekezetnek, az ottani egyre keményebb nézeteltérések enyhítésére. Már az a veszély fenyegetett Frankfurtban, hogy templomuk bezárása után a református gyülekezet is feloszlik. Voltak, akik gyermekeiket az evangélikus templomban kereszteltették meg. Kálvin szerint ez nem botrányos akkor, ha a szülők megvallják református hitüket. „Isten nevében kérünk titeket, vessetek véget az elkeseredett, szenvedélyes vitáknak, s egymást testvérként fogadjátok el.”

A bajban megvalósítható emelkedettségére emlékezteti Kálvin a párizsi lelkészt, Bézát 1561. október 7-én kelt levelében. Kényszerű szokásaiba is bepillantást enged: betegsége miatt, ami jobb lábát gyötörte, korán lefeküdt, már este 7-kor, s ilyenkor leveleit az ágyban írta. Érdekesen fogalmaz: „Háromszor, sőt négyszer legyen áldott Istenünk, aki a súlyos felhők fölé emel minket, hogy a győzedelmes Krisztus lábaihoz teledjünk, és ebből a magasságból tekintsünk le minden ellenségünkre.” Micsoda gyógyító látásmód!

A lengyel reformátorok iránti tisztelet és segítő tanácsadás szólal meg azokban a sorokban, amikkel Jan Utenhovent, a lengyel reformátor von Laski barátját kereste meg Krakkóban, 1557. október 24-én. Örül, hogy a lengyel király türelmet tanúsít a lengyel reformált egyház iránt, amit von Laski prédikátor „kegyességével, tudásával, tapasztalatával és gyakorlatiasságával ért el a királynál és a lengyel nemességnél”. A lengyel reformátor

kiválósága „mindinkább ismertté vált előttem, s meggyőződésem, hogy ő hűségesen és nagy igyekezettel küzd Krisztus Országának növekedéséért hazájában”.

A leveleit író Kálvin

A lelkészársát lelkigondozó Kálvin kemény, de mindig segítő sorai szólnak meg abban a levélben, amit 1555 októberében (közelebbi dátumozás nélkül) küldött a frankfurti francia gyülekezet lelkészének, Valérand Poulainnek. Meglehetősen erős szavakkal fordul a sok vihart támasztó kollégához, akiről így ír: „Szeretném, ha kemény beszédem eltalálná szívedet, s megéreznéd, hogy amit írok, az igazi szeretetből fakad”. Mit kifogásol? „Két hibád általánosan ismert: magad előretolásában mézes-mázasságod, s mértéktelenséged.

Ha az emberi szóbeszédet el akarod csitítani, először is vedd magadnak a fáradságot, hogy megtisztítsd szívedet mindenféle büszkeségtől, törekedj igazi szerénységre. Ügyelj arra is, hogy külsőképpen, gesztusaidon és szavaidon se üssön át a gőg és a túlzott öntudat!”

A reformáció terjesztésének módszeréről és fontosságáról. Szinte értekezésszámba menően hosszú levelet írt Kálvin az angol uralkodó testvéreinek, Edward Seymournak, Somersett hercegének. Az 1548. október 22-én kelt kilencoldalas levélben tanácsokat ad a hercegnek arról, miként lehet hatékonyabban terjeszteni Angliában a tiszta és helyesen gyakorolt istentiszteletet. A szövegben többször is előfordul a reformáció, az egyház reformációja kifejezés. Erre nagy szükség volt, mert „az ördög gonosz eszközökkel, földalatti módszerekkel, a nyil-

vánosság kerülésével a tiszta tanítás megbuktatására tör”. (Micsoda természetrajz arról a démoni technikáról, ami ma is érvényben van és pusztít!). Mivel – fogalmaz tovább Kálvin – „az emberi természet a látszatokat keresi”, s „ebben a lehetetlen korszakban” a tiszta evangéliumi igazságra nem lehet elégszer és eléggé nevelni a népet. Az igazi tanítást a fantáziálás, továbbá az antikrisztusi szellemiség, valamint az anarchikus, mindent felforgató szabadság fenyegeti. Az egyház mind teljesebb és szükséges reformációja érdekében arra kéri a herceget, három dologról gondoskodjék Angliában: 1. a nép helyes neveléséről, 2. az isteni parancsok eltorzításának megfékezéséről, és 3. a fegyelmezetlenség, a hazugságok leküzdéséről. Módszerként ajánlja reformátorunk: a nép hatékony és eredményes nevelésére a tiszta istenismeret és az igazság hirdetése szolgáljon. Ennek a nevelésnek több eszköze is van. Így pl. a helyes tanítás rövid összefoglalása hitvallás formájában. Aztán a gyermekek és a képzetlen nép számára a katekézis, ami megtanít különbséget tenni a hazugság és az igazság között. Kéri, a Monseigneur herceg gondoskodjék jó kátéről, ami nélkül Isten egyháza nem állhat meg. A jó káté rövid és érthető még a gyermeki értelem számára is. További eszköz a népnevelésben az a fajta prédikáció, amely visszhangra talál a szívben, majd a szentségek helyes kiszolgálása és a közima. Ezek a reformáció továbbvitelére igen hasznos segédeszközök. Az eltorzult, álarcos, maszkos keresztyénségtől vissza kell térni a forráshoz, az isteni parancsolatokhoz, az evangélium szerinti életvitelhez, erkölcsökhöz, ezek nélkül a reformáció biztosan elakad. Nem szabad megfeledezni arról, hogy „az egyház reformációja Isten kezében a munkája. Ennek érdekében engednünk kell, hogy Ő vezesse az életünket.” Nyomatékkal kéri az angol herceget, gondoskodjék „az irtalmasan gyakorolt egyházfegyelmezésről”, hogy a birodalomban a hazugság, gyilkosság, rablás mértéke csökkenjen, de egyúttal korlátozzák a prostitúciót, az alkoholizmust, a káromkodást és a házasságtörést is.

Lehetne folytatni a sort Kálvin októberi leveleinek idézésével. De ennyi is elég ahhoz, hogy lássuk: a reformáció reformátorunk tanításában és levelezésében mind a közállapotok jobbítását, mind pedig az egyház és az egyéni élet megújítását jelentette. Ebben az átfogó és mély értelemben vegyük át tőle „Őszikéinek” üzenetét, mondjuk el azt gyülekezetünkben, egyházunkban, Kárpát-medencei népünk körében megelevenítő üzenetként a reformáció ezen ünnepén és azután is!

Dr. Békefy Lajos

Korabeli grafika a reformátorról

Navigare necesse est

Hollandiai hajózás – bibliai történetek

(Folytatás előző számunkból)

Marosszentkirályi fiatalok egy német gyülekezet ifjúságának kisebb csoportjával nem mindennapi utazáson vettek részt: hét napon keresztül egy 1903-ban épült vitorlás hajón kalandozhattak a hollandiai partok mentén. Több volt ez az utazás, mint egy felejthetetlenül szép élmény: a Szentírás történetei váltak valósággá életükben és minden egyes nap tanulságokkal szolgált. Naponta egyre többet érthettek meg valamit abból, ahogy Isten akarja vezetni életüket.

Második nap. Vasárnap van. Nem indulhatunk, mert az éj folyamán elromlott a vízpompa. Nélküle pedig nem lehet vizet inni, főzni, az illemhelyeket használni, zuhanyozni. Az utasokon úrrá lesz az elégedetlenség. Miféle rozoga hajóra kerültünk? A kabinokból úgy tűnik, a kapitány mindezekkel nem törődik.

– Biztos alszik valahol! – zúgolódnak az utasok. Pedig odalent, a hajó mélyén keményen dolgoznak valakik. A kapitány mindenkinél hamarabb észrevette a bajt, és amíg mi aludtunk, ő intézkedett. A sürgősségi osztályt hívta, ahol azonban közölték: vasárnap senki sincs a hivatalban. De azért megadtak néhány telefonszámot, mondván, hogy egy próbát megér... Különben hétfőig várni kell.

Csoda történt? Vagy ez Hollandiában természetes? Az első telefonhívásra friss, üde hang jelentkezik, és ígéri, hoz még magával valakit, akivel megjavítják az alkatrészt. Valahogy az elégedetlenkedő, zúgolódó ifjúságnak is a tudomására jut: nem maradtak magukra, és ez őket bizakodással tölti el.

Előfordul az életben is, hogy azért kell vesztegelnünk, mert elromlik bennünk valami. Ágyhoz köthet egy betegség. Mielőtt azonban zúgolódnunk kezdenénk, jó, ha tudjuk: mindig van valaki, aki törődik velünk és imádkozik értünk. Sajnos túl sokat panaszkodunk, és nem vesszük észre a mellettünk levő jó szándékú embereket, akik olykor saját kényelmükről is lemondanak, hogy rajtunk segíthessenek. Szídjuk a kórházi ápolószemélyzetet, és ritkán gondolunk arra, hogy mennyi lemondással jár a munkájuk! Sokan a betegek közül nem is tudják, hogy a temp-

lomban mennyi imádság hangzik el értük! Biztosak lehetünk afelől is, hogy a mi Urunk sosem hagy minket magunkra. Ő akkor is törődik velünk, amikor nem látjuk őt. Jézus szemmel tartotta tanítványait, amikor azok az evezéssel küszködtek (Mk 6,48) és közbelépett, mielőtt a hajó elsüllyedt volna. Ő folyamatosan, kimondhatatlan fohászokdásokkal imádkozik értünk (Róm 8,26).

A kényszerű télenlenséget meg lehet tölteni tartalommal is! Előkerülnek a magunkkal hozott gitárok és furulyák: felcsendül az Istendicsőítő ének. A csendes kikötőt magyar, német és angol nyelvű dicsőítő ének tölti be. Milyen más lenne e világ, ha kevesebbet panaszkodnánk és zsörtölődnénk, és többet imádkoznánk! Ha mindig találnák alkalmat arra, hogy dicsérjük Őt!

Közben kiderül: a pompát megjavítani nem lehet, újra van szükség. A szerelők egyike felhívja barátját, elautókézik annak üzletébe, és új vízpompával érkezik vissza. Derűsen mondja: a tulajdonos nem fogadott el pénzt a szerkentyűért.

– Vasárnap van, ma nem kereskedünk – mondta a boltos. Mindez Lukács evangélista szavait juttatja eszünkbe, aki a máltaiakról írja, hogy nem mindennapi emberséget tanúsítottak az ismeretlen hajótöröttek iránt (ApCsel 28,2). Bárcsak meglátnánk a közelünkben az élet hajótörötteit és tudnánk olyan nem mindennapi emberséget tanúsítani irántuk, mint ahogy ezt velünk tették a holland vízszereplők.

Harmadik nap. Szinte pillanatok alatt érkezünk meg az IJssel-tó és a Watt-tenger közötti gáthoz. Míg arra várunk, hogy átjussunk a zsilipeken és 28 méter magas árbocaink miatt felvonják előttünk a billenős hidat, ismét van időnk elgondolkozni a sajátos holland életfelfogáson. Ebben a kis országban évszázadok óta folyt a küzdelem a tengerrel, hogy minél több szárazföldet hódítsanak el tőle. Így merült fel a gondolat, hogy gáttal zárják el a Watt-tengert az akkor még Zuidersee-nek nevezett beltengertől, mert így a tóvá változó tengerből könnyebb lesz majd kiszakítani szárazfölddarabokat. Az 1920-ban elkezdett gátépítést 1932-re fejezték be. Ma autószertráda vezet át rajta. Az út felénél a titáni munkára emlékmű emlékeztet. Felirata: *Egy élő nép a jövőjének épít.* Éles ellentétben áll ez a felfogás a mai kelet-európai szemlélettel,

Szélcsendben előkerülnek a gitárok, Istendicsőítő ének hangzik fel

amely az azonnali meggazdagodásra törekszik, és csak annak látja értelmét, ami gyors haszonnal kecsegtet.

Az egyházban, a gyülekezetépítésben is kísért ez a gondolat. Azonnali eredményeket várnánk, a gyülekezeti élet látványos fellendülését egy-egy ünnep vagy evangelizációs hét után. Az igazi gyümölcsök azonban sokszor csak évek múlva mutatkoznak meg, olykor egy következő lelkész szolgálata idején. Legyünk türelmesebbek az aratás Ura iránt! Nem hiábavaló fáradozásunk az Úrban. Bízunk jobban a jövő Urában!

A zsilipeken átjutva érdekes utazás veszi kezdetét. Nem nyílegyenesen, hanem – akár csak az egykor a Pált szállító hajó – cikcakkban haladunk. Annak idején a szembe fúvó nyugati szelek miatt mindig a partok mellett haladva kellett ezt a hajózási taktikát alkalmazni. Mi a Watt-tenger sekély vize miatt kényszerülünk erre a ma krajcolásnak nevezett technikára. A tenger ugyanis olyan sekély, hogy még az olyan 130 cm süllyedésű hajó is, mint a miénk, könnyen megfenekelhet rajta. Nagyon kell figyelni a bóják jelzéseiére: csak így juthatunk el az újabb kikötőbe, mely Terschelling-szigeten vár bennünket.

Az élet néha vargabetűket ír le. Amikor úgy tűnik, hogy távolodunk célunktól, ismét a türelmetlenség és a csalódás vehet erőt rajtunk. Vajon jó irányba vezet bennünket életünk kormányosa? Higgyük el neki: ő jobban tudja, hogy merre kell vezetnie. Ha vargabetűket is ír le életünk, az azért van, mert az Úr nem akarja, hogy zátonyra fusson az. Ám utazás közben nekünk is meg kell tennünk, amit ránk bízunk. A vitorlákát a szél irányától és erősségétől függően, a kapitány utasítására nekünk kell fel- és lehúznunk.

A kikötőbe érve minden fáradságról megfeledkezünk. Terschelling-sziget sok-sok csodát rejtget, amibe mi éppen csak belekóstolhatunk. A legfontosabb, hogy a sziget élelmiszerüzletében eleséggel tankoljuk fel a hajót. Kihasználva a helyi szupermarket választékát és a jutányos árakat, néhányan hajónk utasai közül nagy mennyiségben vásárolnak édességet, üdítő- és energitalokat is. Jó lesz az eseménytelen percekre, és az otthoniaknak is, akik a külföldi vásárfiának bizonyára örülni fognak.

Veress László

(Folytatjuk)

Kikötő Terschellingben: a kis holland sziget csodákat rejtget magában

A nyugdíjpénztárnak jövedelmezőnek kell lennie

Interjú Balon Józseffel, a Romániai Református Egyház Nyugdíjpénztárának volt igazgatójával

1956-ban a román állam kizárta a nyugdíjrendszerből az egyházakat, 1959-től indult be a Romániai Református Egyház saját nyugdíjpénztára. Azóta mindegyik elfogadott felekezetnek saját nyugdíjpénztára van, kivéve az ortodox egyházat, amelynek 1992-ben megbukott a nyugdíjpénztára, és az állam kénytelen volt átvenni. Balon József 27 évig volt a Romániai Református Egyház Nyugdíjpénztárának igazgatója. Szeptember elsejétől nyugállományba vonult, helyette Tárkányi Márton lelképásztor lett az igazgató. Balon Józseffel az intézet múltjáról, jövőjéről beszélgettünk.

– Van valamilyen hivatalos kapcsolata a nyugdíjpénztárnak az állami nyugdíjrendszerrel?

– Az állammal szolgálati kapcsolatunk van, teljesen leváltunk az államról. Eddig a törvényes keretek miatt is az államtól függünk. A kapcsolatot most csupán annyira szorítkozik, hogy kettős esetekben – tehát amikor valakinek van állami és egyházi szolgálata is – a szolgálati időt kölcsönösen kell igazolnunk egymásnak. Ha valaki az egyházban 20 évet szolgált, ez elég az állami évek nélkül is, mert a minimális szolgálati idő most már 15 év. Tehát, ha nem is közölnék velünk, akkor is meg kell állapítani a nyugdíjat. Ott van a baj, amikor az egyik helyen nincs meg a 15 év. Ebben az esetben vagyunk ráutalva a másikra, hogy bizonyítsa, ott is dolgozott az illető. A nyugdíjjogosultság megállapítása szempontjából tehát szükségünk van egymásra. 1977-től 2002-ig térítéses rendszerben dolgoztak a nyugdíjpénztárak, mert az volt a szabály, hogy az utolsó munkahely szerinti illetékes nyugdíjintézet megállapítja a nyugdíjjogosultságot, kiszámítja a nyugdíjat, kibocsátja a végzést, és egy összegben folyósítja a nyugdíjasnak az összeget. Negyedévente pedig az állam vagy éppen mi, megtérítettük egymásnak az összegeket. Ez elég jól működött, de egy adott ponton az állam már nem vállalta ezt az együttműködést. Azóta mindkét fél saját éveit szerint fizeti a nyugdíjat.

– Huszonhét év hosszú idő. Bár azt szoktuk mondani, hogy a mi munkánkat majd az utókor kell kielemezze, gondolom volt ideje ezt a 27 évet kicsit végiggondolni, visszatekintve hogyan látja ezt a szolgálatot?

– Nehéz időszak volt, bár az elején könnyűnek tűnt. Egyházmegyei pénztáros voltam, és a nyugdíjpénztári ügyekkel már foglalkoztam. Különböző jelentéseket kellett leadni, de annyira könnyű volt a nyugdíj kiszámolása, és annyira egységes volt minden, hogy bárki el tudta végezni. Nem tartott sokáig, mert jött a 89-es fordulat és felborított mindent. 1959 után sikerült egy szép tartalékot összegyűjteni, 1990 után ez a tartalék szinte észrevétlenül kezdett kifolyni a kezünkől. Megvolt az oka, jöttek a hirtelen fizetésemelések, nyugdíjemelések, infláció. Volt olyan év, hogy minden hónapban volt nyugdíjmelés. Volt egy 1425 lejes kompenzáció is, amit minden nyugdíjasnak meg kellett kapnia. Erre a nyugdíjintézet nem volt felkészülve. Meg kellett húzni a vészharangot. Sok pénz volt „kint” is: gyülekezetekben, esperesi hivataloknál. Ezenkívül a térítési rendszerben az állam nem úgy küldte vissza a pénzeket, ahogy kellett volna. Elindultam a kimutatásokkal. Minden állami nyugdíjintézetet, amivel együtt dolgoztunk (15 vagy 16 volt belőlük), Temesvártól Bukarestig végigjártam, és tisztáztuk a helyzetet. Óriási pénzeket szedtünk be. Nem beszélve arról, hogy a gyülekezetek és az esperesi hivatalok is megértették, miről van szó, és elkezdtek a hátralékokat törleszteni. A kilencvenes évek elején az ortodox egyház nyugdíjintézete megbukott. Akkor jött egy olyan hullám, hogy megpróbálnak újra beépíteni az állami rendszerbe. Nyugdíjbizottsági szinten hoztunk egy döntést, hogy mi ezt nem tartjuk indokoltnak, és megmaradunk önállóknak. Ettől a pillanattól kezdve kezdtünk építkezni. A kamatokból teherautót vettünk, hogy jövedelmet hozzon. Már meg volt rendelve a második, ami-

kor rájöttünk, hogy nem jó üzlet. Később malom beindításán gondolkodtunk, földeket szerettünk volna vásárolni, hogy megmentjük a pénzt. Nem volt a legjobb jövedelmi forrás, de 2000 elején beindult. Kató Béla – akkori főjegyző – lett nem-sokára a nyugdíjpénztár elnöke. Másképpen láttott sok mindent, szerencsés módon sikerült sok mindentről egyeztetni. Teljesen új, fiatalabb csapattal másképpen lehetett már gondolkodni. A pénz állandóan gyarapodott, és szinte az egyedüli intézmény vagyunk, ahol még ma is van pénz.

– Nem is látná szükségességét annak, hogy valamikor a nyugdíjintézet az állami rendszerbe beta-golódjék?

– Nem, mert a pénzünkkel mi is tudunk gazdálkodni, és meg is kell tanulnunk azt. Az állami rendszer azért bukott meg, mert máshonnan hozzák a pénzeket, óriási kölcsönöket vesznek fel, hogy a nyugdíjakat fedezni tudják. Miért? Mert a befolyó pénzek elmennek máshová. Nem azt a célt szolgálják, amire rendelték. Miért gazdálkodjon más a mi pénzünkkel, ha mi is tudunk gazdálkodni vele?

– Egyre több a nyugdíjas, és egyre kevesebb a dolgozó ember, a tavalyi év végi statisztikák, szerint egy dolgozóra 1,21 nyugdíjas jut, az előrejelzések pedig azt mutatják, hogy a nyugdíjasok száma tovább fog nőni. Mi a helyzet a református egyházban, ugyanez a tendencia észlelhető?

– A kérdésben említett adat az állami szektorra vonatkozik. Szerencsére nálunk fordított a helyzet: az egyházban három dolgozó tart el egy nyugdíjast. 2012. december 31-én 2,93 százalék volt az arány, de volt ennél sokkal jobb is, tavalyelőtt az évi átlag 3,43–3,23 között mozgott. Ez még mindig jó arány. Igaz, csökkenő tendencia mutatkozik, és sokaknak aggodalomra ad okot. Én viszont optimista vagyok, az arány még egy jó ideig pozitív lesz, és szépen át fogjuk hidalni azokat a völgyeket, amelyek időközben adódnak. Azért dolgozunk most, hogy a nyugdíjak 20-30 év múlva is biztosítva legyenek.

Kiss Gábor

Vakációs bibliahét – barlanggal

A vakációs bibliahétre Ketesden éppen iskolakezdés előtt került sor. Minden nap énekelünk, bibliai történetet hallgattunk, amelyet

kis csoportokban feldolgoztunk, játszottunk, ebéd után pedig barkácsoltunk. Hét végén pedig a szervezők a Zichy-barlanghoz vittek kirándulni Révre.

Autókkal és vonattal jutottunk el a csodálatos barlanghoz, amely a Nyugati-Szigethegység egyik különlegessége. Szólni sem tudunk, amikor megláttuk a helyet: volt ott mennyország, pokol és táncterem is. Kint a vízesést csodáltuk, ahol rengeteg képet készítettünk. Vasárnap rövid előadásban mutattuk be a gyülekezetben, hogy mit tanultunk a bibliahéten. Az „ÜZENET” sorain keresztül szeretném megköszönni minden szervezőnek, hogy ilyen mesebeli hetet szerveztek számunkra. Remélem, hogy ketesdi fiatalokként közösen még sok élményt gyűjthetünk.

Kovács Szilárd Tamás

• **Segítség szenvedélybetegeknek.** A Bonus Pastor Alapítvány és a Református Mentő Misszió 12 napos rövid terápiás programot szervez szenvedélybetegeknek és felnőtt hozzátartozóiknak november 20–31. között. Várjuk azok jelentkezését, akik változtatni szeretnének alkohol-, drog-, nikotin-, játék- vagy társfüggőségükkel terhelt életmódjukon. Jelentkezési határidő: október 28. Bővebb információk a www.bonuspastor.ro oldalon. Az érdekeltek a következő telefonszámokon keressék munkatársainkat: Brassóban: 0744-901657, Csíkszeredában: 0732-830156, Gyergyószentmiklóson: 0731-137191, Kolozsváron: 0744-237945, 0746-353637, Marosvásárhelyen: 0743-039255, 0740-056691, Székelyudvarhelyen: 0751-226906 (munkanapokon 11–16 óra között), Sepsiszentgyörgyön: 0757-489778.

A szürkekabátos

Latyakos, szürke nap volt, bűdös, füstszagú 1957 februárjában Miskolcon. A levegő a rozsdás vas illatával keveredett, amit percenként lehelt ki magából a városra terpeszkedő gyáróriás, a Kohászati Művek. Akkoriban ott dolgoztam segéd munkásként, és a délelőtti műszak után a villamoshoz igyekeztem, hogy kivigyen az állomásra. Bejárom voltam a szülőfalumból, sok más társammal együtt.

– Hé! Állj csak meg!

A felszólítás a hátam mögül érkezett. A hang irányába fordultam, kételkedve is abban, hogy igazán nekem szól-e. Ilyenkor az ember reflexszerűen cselekszik, hiszen a villamosmegállóhoz többen is mentünk. Közben nem álltam meg, csak néztem hátrafelé, és így történhetett, hogy nem vettem észre a fickót, aki ekkor már mögém kerülve a másik oldalról kapta el a karomat.

– Neked szóltam! Beszédem lenne veled.

Megálltam és ránéztem az illetőre. Középmagas, vékonydongájú, szürke télikabátos fiatalember volt, velem egykorúnak véltem. Homlokára húzott fekete svájci sapkát viselt, hókaszinú, pattanásos arcot. A szeme kicsi, seszínű, sötét árnyalatú. Mint két zavaros vízcsepp. A földet pásztázta vele beszéd közben.

– Mit akarsz?

– Mondtam már. Beszélgetni.

– Miről?

– Majd megtudod.

– Ismerjük egymást?

– Te engem nem, de én téged igen. Láttalak azon a napon a Petőfi-szobornál. Hallottalak is.

A fejbőröm bizseregni kezdett, a hónaljamban veszélyt érzőn megizzadt, és a tagadó szavak olyan gyorsan estek ki a számból, hogy az már önmagában is feltűnő lehetett.

– Összetévesztesz valakivel.

– Nem hiszem – nézte a cipőm orrát az ismeretlen –, neked jellegzetes fejed van. Ha az ember csak egyszer is látja, megjegyzi.

Kétes értékű elismerés volt abban a helyzetben, annyi szent. Megnehezítette a dolgom, de nem adtam fel. Azért sem. Tovább tagadtam.

– Te is tévedhetsz. Vagy nem? Azt sem tudom, mi történt a Petőfi-szobornál. Akkor én itt sem voltam a városban. Otthon tartózkodtam a szülőfalumban.

– Hazudsz – mondta inkább tárgyilagosan, mint indulattal a szürkekabátos –, nagyon is a városban voltál. A versedet szavaltad a Petőfi-szobornál, minden sorában a mi rendszerünket támadtad. Ott álltál az alsó talapzaton, és aztán vitted a zászlót a tömegben az egyetemhez is. Jól megfigyeltelek, kár letagadnod. Úgysem érsz el vele semmit. Hogy hívnak?

– Mi közöd hozzá?

– Van közöm. Nem mondod meg?

A hangjából először szisszent ki a fenyegetés. A villamost kerestem a tekintetemmel, de még nem jött. Mondok neki egy nevet. Mindegy. Ami az eszembe jut.

– Jól van, megmondom. Kanyok Péter. És téged?

– Az nem fontos. Mutasd a személyidet!

– Mi vagy te? Rendőr?

– Nem az vagyok, de látni akarom, hogy igazat mondál-e. Nem mutatod?

– Nincs nálam.

Az idegen rám nézett, de csak egy pillanatra. Utána gyorsan körbesepert a pillantásával. A gyárkapu közelében két rendőr sétált. Odamutatott.

– Egy szavamba kerülne, és megmutatnád. De nem akarok erőszakot alkalmazni. Ha azt akarom, akkor nem egyedül jövök ide. Elhiszed?

– Ha te mondod...

– Jobb, ha elhiszed. Mert én csak beszélgetni szeretnék veled, ahogy másokkal is megtettem már.

– Miről akarsz te beszélgetni?

– Sok mindről, de elsősorban rólad.

– Rólam?

– Igen. Ismerd be, hogy megtévedtél. Hány éves vagy?

– Húsz.

– Annyi, mint én, de engem nem lehet megtéveszteni. Nem dőltem be a reakcióknak, mint te. És tudod-e, miért?

– Nem tudom.

– Mert én hiszek az eszmében, ami jó. A leghaladóbb ma az egész világon. És ti ezt akartátok bemocskolni. Nem sikerült nektek.

Az 56-os forradalom máig érzetzi hatását

– Hála a ruszoknak ... – szóltam közbe vigyázatlanul. – Igaz?

– Pontosan. Az orosz elvtársak a mi segítségünkre jöttek, hogy megvédjék nálunk a kommunizmust, a pártot. Ők a mi testvéreink. Ti meg akartátok buktatni ezt a rendszert, de mi nem engedjük. Mi többen vagyunk, mint ti. Mögöttünk áll a nép. Mögöttetek meg csak a csöcselék áll. Nem hiszed?

– Nem.

– Pedig így van. Be kell látnod. Nem látod be?

– Nem.

– Fel akarsz dühíteni?!

– Nem akarok.

– Akkor mit akarsz?

– Felszállni a villamosra.

Indultam, de a szürkekabátos résen volt, megmarkolta a karom.

– Nem engedlek! Addig nem, amíg be nem látod, hogy tévedtél!

„Ha behúznék ennek a görénynek...” – futott át az agyamon, de egy villanás alatt felmértem, hogy ez lehetetlen. A rendőrök változatlanul ott sétáltak a gyárkapu előtt. Időközben még egy rövid bőrkabátos, bilgericsizmás civil is csatlakozott hozzájuk.

– Engedj – mondtam –, nincs miről beszélünk.

– De igenis van! Nekem az a feladat, hogy meggyőzzem a hozzád hasonlókat. Titeket átéjtették a nyilasok, a volt horthysták meg a bűnözők. Hülyék voltatok. Látod, én csak így mondom, mert bízom benne, hogy igazat adsz nekem.

Tudnék neked nevet mondani, akiket már sikerült a helyes útra térítenem. Ők már belátták, hogy nekünk van igazunk.

– Örülj neki. Engedj!

– És ha nem? Ha mégis szólok a rendőröknek? Begazoltál, mi? Megtehetném. Csak egy inté. Ismernek. De én még nem tettem le arról, hogy téged szóval is meggyőzzek. A városban laksz?

– Nem.

– Bejáró vagy?

– Bejáró.

– Honnan?

– Reményvár – vágtam rá.

– Ilyen nincs is.

– De van. Nem messze innen.

– A Bükkben. Sokan lakják.

– Csak mondod – szúrta ki a foga közül a szürkekabátos. – Hát jó, akkor mégis szólnom kell a rendőröknek. Te akartad.

– Várj! Tudom bizonyítani.

– Mivel?

A villamosmegálló felé intettem. Többen is várakoztak ott falumbeliek.

– Azok ott reményváriak... Tanúsíthatják.

A szürkekabátos tétovázott. „Most dől el – gondoltam –, ha nem veszi be, kész. És ha ott valaki... Mégis meg kell próbálnom. Ennyi maradt.”

– Gyerünk! – mondta akkor a szürkekabátos, és elindult. Követtem. Amikor a falumbeliekhez értünk, rámutattam.

– Emberek, ez az illető tudni akarja, hogy hová való vagyok. A személyim nincs nálam, de maguk megmondhatják neki, hogy én Reményváron lakom.

– Nem úgy – ugrott elé a szürkekabátos –, majd én!

A csoportból Almási Kálmánt szúrta ki elsőnek. Gyerekkoromtól ismertem, ötven körüli szikár, inas ember. Háromháznyira laktak tőlünk.

– Ismeri ezt az egyént?

– Ismerem.

– Falubeliek?

– Igen.

– Melyik faluból?

– Reményvárra – mondta Almási Kálmán, amíg kemény, erős nézéssel fogta be a szürkekabátost, aki gyorsan odafordult Fónagy Jánoshoz.

– Maga hová való?

– Reményvári – mondta Fónagy János –, és én is ismerem ezt a fiatalembert.

– És maga? – bökött a szürkekabátos Kóródi Sándorra.

– Reményvár... – felelte Kóródi, aztán hozzátette még: – Mi mindnyájan odavalók vagyunk!

Jött végre a villamos is.

– Te menj fel elsőnek... – súgta oda nekem Almási Kálmán.

Fölszálltam, utánam szorosan a többiek. Furakodott volna a szürkekabátos is, de nem tudta felpréselni magát Fónagytól és Kóróditól, akik a lépcsőn álltak meg.

– Még találkozunk, te rohad! – ordította, amikor elindult a villamos. Kedvem lett volna valamit visszaküldeni neki, de nem tettem. Almásihoz fordultam.

– Köszönöm, Kálmán bátyám.

– Mit köszönsz? – nézett rám a szája szögletéből egy mosolyt bújtatva elő. – Tudjuk tán, hogy hová valók vagyunk. Jól néznénk ki, öcsém, ha már azt sem tudnánk.

Nem kellünk Európának

Memorandumban fordult az Európai Unió vezetőihez, valamint az Európai Parlament (EP) Petíciós Szakbizottságához több romániai magyar egyházi vezető a kommunizmus idején elkobzott, és azóta sem visszaszolgáltató ingatlanok ügyében. Az ügyben Lomnici Zoltán, az Emberi Méltóság Tanácsának elnöke is beadvánnyal fordult az Európai Unió Bíróságához.

Tőkés László EP-képviselő meghívására ugyanis szeptember végén a felvidéki és erdélyi magyar egyházi ingatlanok visszaszolgáltatása ügyében szervezett közmeghallgatásra külföldi magyar egyházi küldöttség érkezett Brüsszelbe. A delegációban **Erdélyi Géza** nyugalmazott felvidéki református püspök, **Lomnici Zoltán**, **Kató Béla**, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke, **Bálint Benczédi Ferenc**, az Erdélyi Unitárius Egyház püspöke, valamint **Fazekas László**, a Szlovákiai Református Keresztény Egyház püspöke vett részt. Az egyházi küldöttek az Európai Parlamentben megtartott

közmeghallgatáson ismertették a felvidéki és erdélyi magyar egyházak helyzetét. Az elmúlt év novemberében különben már született hasonló beadvány.

Az EP szakbizottsága a petíciót regisztrálta, azonban politikai okok miatt nem kívánja bizottsági vitára bocsátani a dokumentumot. Ennek ellenére a petíció benyújtói igyekeznek mindent megtenni, hogy a román jogsértéseket uniós szinten vizsgálják ki. Annak idején Románia uniós csatlakozásakor vállalta, hogy rövid határidőn belül elbírálja a magyar egyházak visszaszolgáltatásra vonatkozó igényét, azonban a kérelmek csupán mintegy fele került napirendre. Az esetek jelentős részében nem történt meg a tényleges birtokbavétel. Felvidéken a visszaszolgáltatási kérelmek több mint harminc százaléka elbírálatlan, ezzel pedig a református egyház működését jelentős mértékben korlátozzák, Erdélyben pedig a visszakapott ingatlanok nagy részét nem lehet birtokba venni, mert a helyi hatóságok a restitúciós bizottság döntéseit bíróságokon támadják meg.

Az erdélyi református kollégiumok közös tanévnyitójára idén Sepsiszentgyörgyön került sor, ahol a helyi kollégium fennállásának 20. évfordulóját ünnepelte. Az esemény a vártemplomban tartott istentisztelettel kezdődött. **Kató Béla** püspök igehirdetését Jer 49, 1–2-re építette, amiből az örökösök létének fontosságát emelte ki. „Amikor az ige az örökségről beszél, akkor elsősorban a Jézus Krisztusban kapott örökségünk az, amit mi át szeretnénk adni mindannyiunk számára. (...) Amikor oktatunk, azt szeretnénk, hogy olyan embereket neveljünk, akik félik az Urat, akik képesek arra, hogy az ő tehetségüket úgy tudják gyümölcsöztetni, kamatoztatni, hogy az nemcsak nekik, hanem a másik embernek is a javát szolgálja. (...) Ha vannak fiak és vannak örökösök, akkor érdemes küzdeni, mindent odaáldozni mindennap gyermeknek, felnőttnak, egyházban élőknek, szülőknek. Ez az ige minket szolgálatra ébreszt. Mert ha vannak fiak és vannak örökösök, akkor értelme van e szolgáltatnak.”

Bustya János, a húsz évvel ezelőtt újraindított kollégium alapító igazgatója arra emlékeztetett, 1993-ban tanévkezdéskor csupán harminc gyermek és néhány tanár ült a templom padjaiban, majd szerre megteltek a tantermek, amiért a az első szó hálaadásé. De húsz évvel a kezdetek után felmerülnek a kérdések is: „Mit tettem jól? Mit rontottam el? Milyen lett a gyermekem? Ilyent akartam-e?”

A református egyház által alapított Bethlendíjat idén **Valádi Enikő**, a sepsiszentgyörgyi Református Kollégium nyugalmazott zenetanára kapta. A templomi ünnepséget követően a vendégek és meghívottak meglátogatták az 1931-ben református elemi iskolaként indult, majd államosított, néhány évvel ezelőtt a vártemplomi egyházközség által visszaszerzett, Kós Károly tervezte épületben az előkészítő és első osztályt. A háromszázhusz tanulóval működő kollégium ez alkalomból emlékkönyvet adott ki, szerkesztője Egyed Sándor iskolalelkész, szerzői tanárok, jelenlegi és egykori diákok.

Presbiteri konferencia

Szeptember 8-án került sor a gidófalvi vártemplomban az éves presbiteri konferenciára, melyen több mint százhusz presbiter és lelkipásztor képviselte egyházközségét. A konferencia delután 5 órakor kezdődött, **Incze Zsolt** a Sepi Egyházmegye esperesének prédikációjával, majd a helybeli lelkipásztor, **Bereczki László** tartott előadást a Heidelbergi Káté 450 évéről. Ezek után a presbiteri szövetség elnöke tartotta meg beszámolóját az elmúlt évről, majd felvetette a megbeszélendő aktuális kérdéseket, így szó volt a presbiteri szövetségi tagsági díjról, a Káté tanításáról, és annak körülményeiről és egyéb problémákról. Ezt köve-

tően **Szegedi László** köhalmi lelkipásztor generális direktor, és Brassó megyei esperes beszélt a különböző presbiter típusokról, egyaránt példázva a jó és rossz presbiter típusokat. Az alkalom záróénekekkel és áldással zárult, majd a gyülekezeti házban szeretetvendégség követte.

Roma projekt a Diakóniától

Újabb 8 helyen indít gyerekprogramot a Diakónia Keresztény Alapítvány, amely az egyházkerületek és az egyes egyházközségek támogatására alapoz. A projekt szociálisan hátrányos helyzetű és roma gyerekeknek szól. Kolozs megyében Mérés kívül – ahol ez már egy ideje működik – Kolozs, Bonchida, Bánffyújnyad és valószínű Egeres településeken indulnak majd el a tevékenységek. Bihar megyében Székelyhíd, Diószeg, Hegyközszentmiklós és Szentjobb csatlakozik a programhoz. Minden településen legkevesebb 24 gyerekkel kezdik el a foglalkozást. A gyerekek az iskolai program után ételt kapnak, majd segítenek a házi feladatokat elvé-

gezni, de emellett nevelésünkről is gondoskodnak. Sárosi szerint keresztyén neveléstől kezdve el egészen alapvető higiéniai tudnivalókig mindent megpróbálnak a gyerekeknek megtanítani.

„Több együttműködés született önkormányzatokkal, gyülekezetekkel, illetve minden olyan hivatallal, amellyel együttműködünk (gyermekvédelem, szociális munkaügy, megyei tanfelügyelőség, megyei tanács). E nélkül nem lehet közös célokat megvalósítani” – nyilatkozta Sárosi Arthur, az alapítvány igazgatója.

Mérésben már több éve működik a *Lépésről lépésre* nevű roma gyerekek integrációját elősegítő program. Az igazgató szerint ezzel a programmal Mérésben sikerült 50 gyerekre növelni a programban résztvevő gyerekek számát, az újabb terv az összlétszámot 240-nel növeli.

„Az eddigi tapasztalatok adják azt a bátorságot, hogy azt mondjuk, érdemes. Nem mi teremtjük meg a szükségét, hanem szükség van ránk, a hatóságok várják is ezt tőlünk.” Sárosi szerint, amikor roma-integrációról beszélünk, mindig vannak gondok, de fejlődés is tapasztalható. Mérésben például a romák integrálódtak a gyülekezetbe, együtt vesznek úrvacsorát a többi gyülekezeti taggal, bekapcsolódtak a kórusmozgalomba, roma családoknál családi bibliáórákat tartanak.

ISSN-1223-8848

ÜZENET

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
A szerkesztőség címe: 400079 Kolozsvár
Király utca (str. I. C. Brătianu) 51. sz.
Telefon: 0264/599 800
Fax: 0264/595 104
Drótposta: uzenet@reformatus.ro
Honlap: <http://uzenet.reformatus.ro>
Főszerkesztő: Somogyi Botond
Kéziratot nem örzünk meg és nem küldünk vissza.
A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában.
Felelős vezető: Dávid Zoltán
Olvasószerkesztő: Sztranyiczki Mihály
Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos
Tördelés: Czirmay Ágnes

Református

Telefonos Szeretetszolgálat

Segítségre van szüksége, vagy segíteni szeretne?
Hívjon bizalommal
péntekenként 15-20 óra között!

www.refeltsz.ro refeltsz@refeltsz.ro refeltsz

Tel.: 0264 - 56 56 56